

**UNIVERSITAT
JAUME·I**

**TREBALL FINAL DE GRAU EN
MESTRE/A D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA**

**LA METODOLOGIA PER
PROJECTES A LES
ESCOLES
VALENCIANES**

Alumne: Óscar Cháfer Serrano

Tutor/a: Joan Ortí Ferreres

Àrea de Coneixement: Expressió corporal.

Curs acadèmic: 2016-2017

AGRAÏMENTS

A Joan Ortí Ferreres, tutor de MP1040, TFG, per la seua ajuda i suport en la elaboració d'aquest TFG.

Al CEIP Vicent Marçà de Castelló de la Plana (Castelló), al CEIP Beata Agnès de Benigànim (València) i al CEIP Jose Maria Paternina de Daya Nueva (Alcant) per oferir-se a col·laborar amb la elaboració d'aquest TFG.

A més, també agrair a Juanjo Ferri pel seu suport amb els consells i suport per millorar aquest TFG.

RESUM

Aquest treball es tracta d'una investigació sobre el treball per projectes. A partir del plantejament inicial, que saben els docents i que opinen sobre aquesta metodologia, s'ha elaborat un estudi per a analitzar la rellevància d'aquesta metodologia. Per a obtenir els resultats, ens hem basat en una base científica sobre diversos investigadors i especialistes d'aquesta matèria. Posteriorment, s'ha elaborat una enquesta per a obtenir els resultats. Finalment, després de superar el pretext de l'enquesta, s'han interpretat i analitzat els resultats per a obtenir les conclusions necessàries per a respondre al plantejament inicial. A més, hem conclòs amb una reflexió final sobre els resultats i els seus anàlisis que respon a la hipòtesis inicial.

PARAULES CLAU

Projectes – Metodologia – Educació – Globalització – Innovació.

ÍNDIX

1. JUSTIFICACIÓ.....	4
2. OBJECTIU	4
3. FONAMENTACIÓ TEÒRICA.....	4
3.1. Conceptualització del Treball per Projectes	5
3.2. Fases del treball per projectes.....	6
3.3. Metodologia del treball per projectes.....	8
3.4. Les funcions de l'alumnat i les funcions del docent	10
3.5. Aspectes positius del treball per projectes	10
3.6. Errors i falses creences sobre la metodologia per projectes	11
4. PART PRÀCTICA	12
4.1. La Mostra	12
4.2. Instrument	12
4.3. Anàlisi	13
5. RESULTATS.....	13
6. ANÀLISI DELS RESULTATS.....	18
7. CONCLUSIÓ.....	20
8. BIBLIOGRAFIA.....	21
9. ANNEXES	22
9.1 Annex 1	22

1. JUSTIFICACIÓ

Si comencem a recordar tot allò que hem après un dels elements que més ens va impactar va ser la metodologia per projectes. Un mètode d'ensenyança/aprenentatge que trencava amb el sistema d'educació tradicional.

Mai havíem sentit anomenar aquest sistema globalitzador on, a partir d'una temàtica, s'estructuraven totes les àrees per a treballar-lo, però a diferència de nosaltres, els estudiants de magisteri, els docents ja afirmaven conèixer-lo, inclús treballar amb ell.

A partir d'aquest interès per aquesta metodologia, començarem a informar-nos a partir de la informació que ens oferien els docents. Però, malauradament, la informació que rebíem era diferent i no hi havia una estabilitat en aquesta. En algunes ocasions, les aportacions no tenien concordança amb els estudis que vam exercir en el grau. Inclús, certs aspectes s'eren contradictors i ens creaven certes confusions.

A partir d'aquestes opinions i experiències que ens van oferir els docents, ens van generar la necessitat d'investigar sobre aquesta metodologia. Per aquesta raó, hem elaborat aquest estudi amb la finalitat de clarificar allò que saben i opinen els docents sobre el treball per projectes.

2. OBJECTIU

La finalitat d'aquest treball ha sigut conèixer, a partir de la informació rebuda mitjançant una enquesta, els coneixements i opinions de les persones enquestades sobre la metodologia per projectes. Així, hem estructurat aquesta investigació a partir del següent objectiu:

- Conèixer el grau d'assoliment dels coneixements, el grau d'aplicació a l'aula i opinions, dels docents enquestats, sobre la metodologia per projectes.

3. FONAMENTACIÓ TEÒRICA

A partir de diferents estudis que han realitzat professionals sobre aquest tema, pretenem abordar i conèixer el que és el treball per projectes. A més a més, també realitzarem les nostres interpretacions sobre el tema d'acord amb els estudis d'aquests investigadors.

3.1. Conceptualització del Treball per Projectes

Basant-nos en diversos autors que tracten aquest model de treball del procés d'ensenyança-aprenentatge, com: Hernández, Fernando; Ventura, M. (1998) LaCueva, A. (1998), García-Vera; Nylza Offir (2012), trobem una definició que englobe totes les seues característiques.

Segons La Cueva (1998) el treball per projectes és “Un treball educatiu més o menys prolongat [...], amb una forta participació de dels xiquets i xiquetes en el seu plantejament, en el seu disseny i el seu seguiment, i propiciador de la indagació infantil en una labor autopropulsada conduent a resultats propis” (p.167)

García Vera i Nylza Offire, (2012) “[...] La proposta pedagògica planteja [...] la construcció de plans conjunts entre mestres i estudiants amb els quals es negocia la temàtica o el problema a abordar en l'aula. El disseny de les activitats, el temps, els llocs, els participants, l'avaluació, [...] en general, tot allò relacionat amb el projecte apareix com a objecte de concertació i responsabilitat dels participants del projecte. [...]”

Hernández. F i Ventura. M, (1998) ho defineixen com: “Una forma d'organitzar l'activitat d'ensenyança/aprenentatge en la classe, que implica assumir que els coneixements escolars no s'articulen per a la seua comprensió de forma rígida, en funció de unes referències disciplinars preestablertes, i d'una forma homogeneïtzada dels individus i de la didàctica de les disciplines. Per aquesta raó, la funció dels projectes de treball és la de crear estratègies de organització dels coneixements basant-se en el tractament de la informació i l'establiment de relacions entre els fets, conceptes i procediments que faciliten l'adquisició dels coneixements”

Per tant, a partir de les diferents definicions analitzades, a partir dels estudis d'aquests investigadors i de les meues interpretacions, concloem que el treball per projecte és una metodologia, d'una prolongació més o menys llarga, que té com a objectiu principal un tractament globalitzat del procés d'ensenyança-aprenentatge on l'alumnat és el protagonista d'aquest i intervé participant en la seua preparació, disseny, elaboració i tractament de la informació necessària per a adquirir els coneixements adients. A més, el docent és un guia que facilita aquest procés mitjançant una gran cooperació i coordinació entre els altres

professionals de l'ensenyança, generant estratègies de organització en el tractament de la informació i facilitant la relació entre l'alumnat i els coneixements treballats.

3.2. Fases del treball per projectes

A partir d'alguns investigadors com: Hernández Fernando i Ventura Montserrat (1998), López Carmona (2004) i La Cueva (2012), hi ha una sèrie de fases amb les quals s'ha de seguir per a realitzar correctament al metodologia per projectes. Aquests processos varien segons les interpretacions d'aquests, però a partir de la meua interpretació sobre els seus estudis he arribat a concretar una sèrie de fases essencials per a poder realitzar un correcte compliment d'aquesta metodologia. Aquestes són:

1.Elecció del tema: Aquesta és la primera fase per a dur a terme un projecte. Aquesta pot iniciar-se de diverses maneres. Depenent d'allò que es pretén ensenyar, aquesta elecció la pot efectuar el docent, l'alumnat o ambdós junts arribant a un consens.

2.Que sabem i que volem saber: Aquesta fase s'ha de realitzar després de la elecció del tema. Cal destacar que el coneixement escolar s'ha d'iniciar a partir dels coneixements previs, de les vivències i interessos de l'alumnat.

Una vegada recollit tots aquells coneixements de l'alumnat, sobre el tema, cal definir tot allò que volen aprendre en el projecte. Una bona forma d'iniciar aquest segon apartat del segon punt de les fases és a partir de la pregunta "Que volem saber?". A partir d'aquesta pregunta oberta, s'inicia una assemblea on l'alumnat debatrà que vol aprendre.

3.Confeccionar un índex: Després de concretar allò que vol saber l'alumnat, cal estructurar i proposar les activitats que ens ajudaran a dur a terme el projecte. El primer pas per a planificar el projecte, és elaborar l'índex. Aquest ha d'ordenar tots els continguts que treballaran posteriorment. Segons López Carmona (2004), podem diferenciar tres tipus d'índex diferents.

-Primer índex: es confecciona per a organitzar el tema a treballar.

-Segon índex: s'elabora per a escollir, de forma ordenada, allò que volem estudiar.

-Tercer índex: es crea per a organitzar tot allò que han estudiat. A més, els serà de gran utilitat per a elaborar e dossier final.

4.Tractar la informació: Aquesta recerca d'informació sobre allò que volem saber, es pot tractar tant de forma individual com grupal. Segons López Carmona (2004), s'ha de buscar informació sobre allò que vol aprendre l'alumnat a partir de diverses fonts, tant convencionals com digitals. A més, aquesta informació s'ha de contrarestar. Aquest apartat implica una funció essencial en els projectes, ja que suposa una peculiaritat que no es tracta amb es unitats didàctiques convencionals.

A més Hernández, F i Ventura, M (1998) ens expliquen que a diferència de les metodologies més conservadores, aquesta informació ha d'estar lligada als interessos de l'alumnat , i no sols ha de ser el docent el responsable d'aquest procés. L'alumnat ha d'adquirir la responsabilitat i autonomia necessària per a buscar la informació.

Algunes de es característiques que ha de presentar la informació buscada són:

- Ha de ser accessible al nivell cognitiu de l'alumnat i a de servir per a crear debats d'acord amb les seues creences oferint diferents perspectives i opinions. A més, s'ha d'arribar a una conclusió comuna per part de tot l'alumnat, i aquesta ha de ser coherent.

- La informació s'ha de presentar de forma ordenada per a facilitar la seua adquisició.

- Aquesta informació s'ha de buscar per mitjà de diferents fonts, i l 'alumnat ha de saber prioritzar allò que és important.

5.Desenvolupar els apartats del índex: A més de buscar informació per a desenvolupar es apartats de l'índex, és necessari realitzar activitats en classe. Aquestes es poden efectuar de forma individual, per parelles, en xicotets grups o en gran grup. Aquestes activitats han de ser simultànies ha la recerca d'informació; a més, han d'estar relacionades.

6. Realització del dossier: El dossier ha de suposar el producte final que justifica tant l'estructura de projecte com el seu contingut. En ell s'ha de reflectir tot el treball realitzat per l'alumnat, tant en la recerca d'informació com en les activitats. A més, suposa un dels recursos per a poder avaluar als alumnes. Cal destacar que en el dossier apareixerà el que suposadament ha après l'alumnat durant tot el projecte. Un altre punt important, és la exposició de tot allò que han realitzat, tant en l'escola com en llocs extraescolars. Aquesta exposició normalment va lligada al producte final que és el dossier, i pot ser: segmentat o general. López Carmona (2004).

7. Avaluació: L'avaluació del projecte s'ha de realitzar durant tot el procés d'ensenyament-aprenentatge. El seu mètode pot ser divers, ja que es poden utilitzar tant el dossier com l'observació directa. Segons Hernández i Ventura (1998) "Cal destacar que s'han de realitzar tres tipus diferents d'avaluació, i tots ells són imprescindibles per a la obtenció de resultats en el projecte.

-Avaluació a l'alumnat per part de docent.

-Autoavaluació per part de l'alumnat (autoavaluació i coavaluació).

-Avaluació al docent.

A més, alguns dels materials que poden facilitar-nos aquest procés són les pròpies produccions de l'alumnat. Com per exemple: el dossier, les exposicions o les activitats realitzades a l'aula".

8. Noves perspectives: Aquest últim apartat ha de servir per a generar noves incògnites que serveixen per a continuar amb el següent treball. D'aquesta manera, ens ajuda a realitzar una continuïtat progressiva en el procés d'ensenyança-aprenentatge.

Els punts 1, 2 i 3 formarien part de la primera fase anomenada fase de preparació. Els punts 4 i 5 formarien part de la segona fase del projecte, anomenada fase de desenvolupament. El punt 6 formaria part de la tercera fase del projecte, anomenada fase de comunicació La Cueva, (1998).

3.3. Metodologia del treball per projectes

La metodologia és un apartat essencial per a realitzar un bon procés d'ensenyament/aprenentatge. En el treball per projectes, hi ha certs aspectes que no s'han d'oblidar per a obtenir els resultats esperats.

Segons Hernández. F, (1986): "El mètode per projectes, al igual que l'aplicació dels centres d'interès, obrin un ventall de possibilitats cap a la innovació didàctica, posant en pràctica termes tan coneguts com: globalització, interès, motivació, aprenentatge significatiu, etc...".

Aquest fet ens fa reflexionar sobre quin tipus de metodologia cal posar en pràctica en el aula en el moment de realitzar un projecte. És evident, que els termes globalització, interès i motivació han d'estar presents durant tot el procés d'ensenyament-aprenentatge. Però no sols en aquest model metodològic, ha d'estar en qualsevol independentment del seu grau d'innovació, exigència, materials, organització...

Segons López Carmona (2004) "El sumatori de distintes matèries: És el que origina les unitats didàctiques [...]. En elles conflueixen els diferents continguts al voltant d'un tema. Es pot construir sempre que hi haja una certa coordinació entre els mestres o professors del curs".

Respecte a aquest primer punt, el projecte a d'englobar, en la seua programació, la suma dels continguts de les diferents àrees que es treballen. En conseqüent, necessita una gran coordinació per part dels docents involucrats.

A més a més, Lopez Carmona (2004) també destaca: "Des de la conjunció de distintes disciplines: [...]. L'alumnat ha d'establir relacions entre les diferents disciplines (es demana a l'alumne/a que faci referència entre els distints continguts). Cada professor o mestre treballa la unitat tenint en compte tots els continguts de totes les matèries [...]".

D'acord amb aquest segon punt, i en referència al primer, l'alumnat haurà de relacionar tot allò treballat en totes les àrees independentment del docent que realitze la sessió. Aquest fet suposa un element més per a globalitzar el procés d'ensenyament-aprenentatge, atenent sempre a les necessitats educatives de l'alumnat, ja que el tema atén a els interessos del xiquets i xiquetes.

Finalment, Lopez Carmona (2004) conclou que: "Com a estructura psicològica del aprenentatge: És la perspectiva constructivista, que pretén l'establiment de relacions estructurals i crítiques davant les diferent fonts que aporta i rep l'estudiant. [...] hem de mantenir la coherència entre els nivells. Seria una complicació per a l'alumnat si haguera de fer front a metodologies dispars entre elles".

Aquest últim punt, ens permet aclarir que la metodologia per projectes està basada en un enfocament constructivista del aprenentatge. Aquest fet ens suposa que han de relacionar allò que saben i han après a més de ser crítics amb les fonts on adquireixen la informació. Per a poder dur a terme aquest enfocament, cal que hi haja una coherència en el tipus de

metodologia emprada. Una vegada més, l'autora ens fa referència que ha de hi haure una gran coordinació i implicació per part de tots els docents.

3.4. Les funcions de l'alumnat i les funcions del docent

Segons La cueva, A. (1998). i Hernández. F. i Ventura. M. (1998). les funcions dels docents i de l'alumnat són les següents:

Taula 1

DOCENTS	ALUMNAT
Especificar el fil conductor.	Elecció del tema (no sempre).
Buscar materials.	Planificació del desenvolupament del tema.
Estudiar i preparar el tema.	Participació en la recerca d'informació.
Implicar als components del grup.	Tractar la informació.
Mantenir el sentit funcional del projecte.	Desenvolupar els apartats del índex.
Mantenir una actitud motivadora en l'alumnat.	Confeccionar el dossier.
Manternir una actitud avaluativa durant tot el projecte.	Avaluar al docent i a l'alumnat (autoavaluació i coavaluació).
Noves perspectives per a realitzar nous projectes.	

Funcions dels docents i de l'alumnat en la metodologia per projectes

A més, aquests autors remarquen la importància en: mantenir un bon clima en el aula, mantenir el respecte i la confiança dels alumnes, garantir i facilitar els recursos necessaris, preparar-se a nivell pedagògic, dominar les matèries en les quals treballa, utilitzar material de diferents índoles, etc...

3.5. Aspectes positius del treball per projectes

Treballar mitjançant una metodologia per projectes atorga una sèrie d'aspectes que canvien la nostra visió sobre el procés d'ensenyança-aprenentatge. Segons Hernández F. (2000), a partir dels seus estudis, els projectes permeten treballar els següents aspectes:

-Aproximar-se a la identitat de l'alumnat i afavorir la construcció de la subjectivitat a partir del desenvolupament d'una sèrie de competències que els permet comprendre's i interpretar el món en el que viuen.

-Replantejar la organització del currículum per matèries i la manera de plasmar-lo en el temps i espai escolar, creant la necessitat de desenvolupar una proposta curricular que no sigui una representació fragmentada del coneixement, sense continuïtat i allunyada dels problemes que viu l'alumnat.

-Te en compte tot allò que succeeix fora de l'escola i permet la obertura cap als coneixements existents fora d'aquesta, i que van més enllà dels continguts del currículum.

-Replanteja la funció docent tenint en compte el nou paper de facilitador, que ajuda a facilitar la relació dels estudiants amb el coneixement.

-Permet a l'alumnat relacionar allò que aprèn amb la quotidianitat fora de l'escola, promou el diàleg, millora la seua responsabilitat...

Segons Henry (1994), "els projectes poden contribuir a afavorir, en els estudiants, l'adquisició de competències relacionades amb: la construcció de la pròpia identitat [...], la autodirecció [...], creativitat [...], la crítica, [...], el plantejament i la resolució de problemes [...], la integració conceptual [...], la presa de decisions [...] i la comunicació interpersonal [...]".

Segons la seua interpretació, el treball d'aquestes competències permet en el alumnat participar en un procés d'investigació amb sentit per a ells, participar en el procés de planificació del seu propi aprenentatge i els ajuda a ser flexibles i reconèixer altres punts de vista.

3.6. Errors i falses creences sobre la metodologia per projectes

Un dels principals factors que m'han dut a realitzar el treball de final de grau sobre aquesta temàtica ha sigut aquest punt. En el nostre context, la implantació del treball per projectes és relativament jove, i encara que sigui un fet tractat amb abundància, en el grau de magisteri, crec que no s'informa ni aplica correctament dintre de l'aula. També hi ha una sèrie d'aspectes que ens creen falses expectatives sobre l'aplicació d'aquesta metodologia. Segons La Cueva (1998), algunes idees errònies sobre els projectes són:

"-Les tasques per a casa, que consisteixen en buscar informació sobre un tema assenyalat per el docent, copiant dels llibres sense més processament ni anàlisi;

-Les experiències de laboratori, en les quals, els xiquets segueixen instruccions pas a pas sense cap altra finalitat;

-Les enquestes elaborades pel docent o el text, que els estudiants es limiten [...] a processar sota instruccions externes;

-Les observacions realitzades a través d'instruccions directes, empenant a partir d'instruccions externes;

-Les indagacions realitzades a partir de problemes que planteja el docent, un equip docent o el programa oficial, amb els quals, es relacionen continguts [...] de manera més o menys forçada”.

El que ens pretén mostrar La Cueva (1998) és que hi ha una gran quantitat de metodologies amb les quals es pot desenvolupar el procés d'ensenyament/aprenentatge, i encara que hui en dia la metodologia per projectes sigui un mètode en constatació, no tota la feina que realitzem els docents, diferents als esquemes tradicionals, la podem anomenar treball per projectes. A més a més, no hi ha que confondre qualsevol metodologia que trenque els esquemes dels mètodes tradicionals amb una metodologia per projectes, ja que també existeixen altres com els centres d'interès entre altres.

4. PART PRÀCTICA

4.1. La Mostra

Per a fer la recerca hem utilitzat una mostra de 30 docents que treballen en tres escoles diferents: el CEIP Vicent Marçà de Castelló de la Plana (Castelló), el CEIP Beata Agnès de Benigànim (València) i CEIP Jose María Paternina de Daya Nueva (Alacant).

4.2. Instrument

L'instrument que he utilitzat és una enquesta. En aquesta es reflecteix informació sobre la edat, lloc on ha realitzat els estudis, lloc on treballa, anys d'experiència laboral, etc...

Una vegada reflectida aquesta informació, el primer que s'ha observat és si la persona enquestada coneix aquesta metodologia. Ho he fet de diverses afirmacions, les quals han

sigut verificades o marcades coma errònies. A més, també hem pretès saber si s'utilitza aquesta metodologia, i si no és el cas, la raó.

Finalment, s'ha analitzat la opinió dels docents sobre els projectes i la seua rellevància en el sistema educatiu. (Annex 1)

4.3. Anàlisi

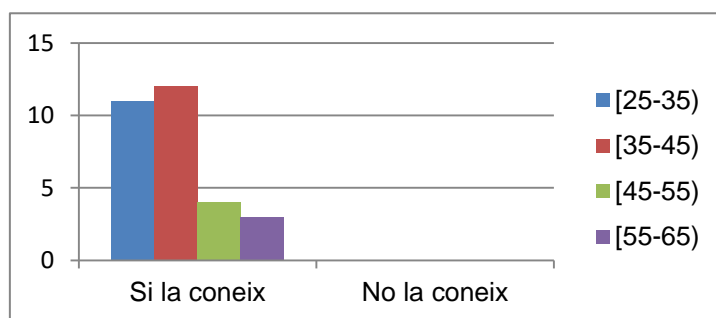
L'estudi s'ha desenvolupat de la següent manera: En primer lloc, s'ha confeccionat la enquesta. Seguidament hem passat un pre-test per a validar-la. Una vegada validada, hem enquestat als docents que en serviran de mostra. Després d'enquestar al professorat, hem passat a analitzar les enquestes i a valorar els resultats.

5. RESULTATS

Aquests resultats són sobre el primer apartat de la enquesta, coneixements sobre la metodologia per projectes. Els gràfics següents ens mostren si afirma conèixer aquesta metodologia. Estan classificats segons la edat, lloc de treball, universitat on s'ha estudiat i estudis que ha realitzat.

Aquest primer gràfic ens mostra les persones que afirmen o neguen conèixer la metodologia per projectes classificat segons la edat de la persona.

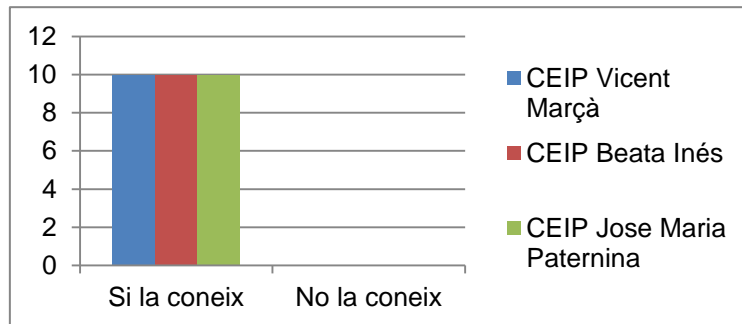
Gràfic 1

Persones que afirmen conèixer la metodologia per projectes, classificades segons edat

El gràfic següent ens mostra les persones que afirmen o neguen conèixer la metodologia per projectes classificat segons el seu lloc de treball.

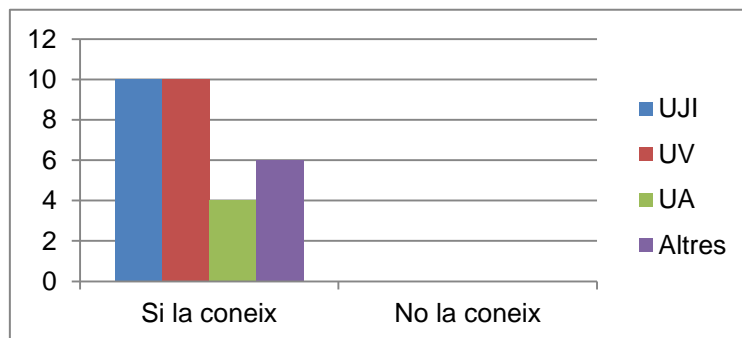
Gràfic 2

Persones que afirmen conèixer la metodologia per projectes classificades segons lloc de treball

La tercera gràfica reflecteix les persones que afirmen o neguen conèixer la metodologia per projectes. Està classificada segons el seu lloc d'estudi que són: Universitat Jaume I, UV, Universitat de València, Universitat d'Alacant, altres.

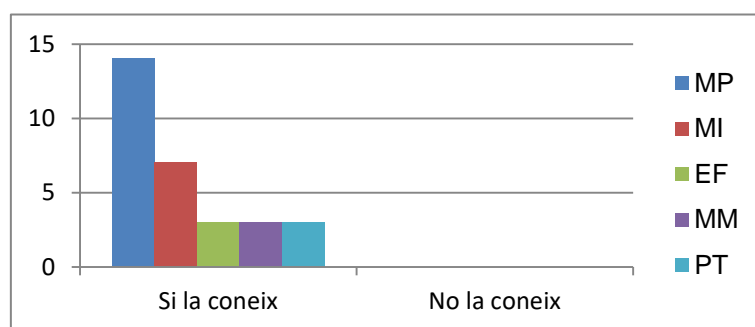
Gràfic 3

Persones que afirmen conèixer la metodologia per projectes classificades segons universitat on ha realitzat els estudis

Respecte al gràfic 4, ens mostra les persones que afirmen o no neguen conèixer la metodologia per projectes. Esta classificada segons els seus estudis. Les següents sigles pertanyen als següents estudis: MP (Magisteri Primària), MI (Magisteri Infantil), EF (Educació Física), MM (Magisteri Musical), PT (Psicologia Terapèutica).

Gràfic 4

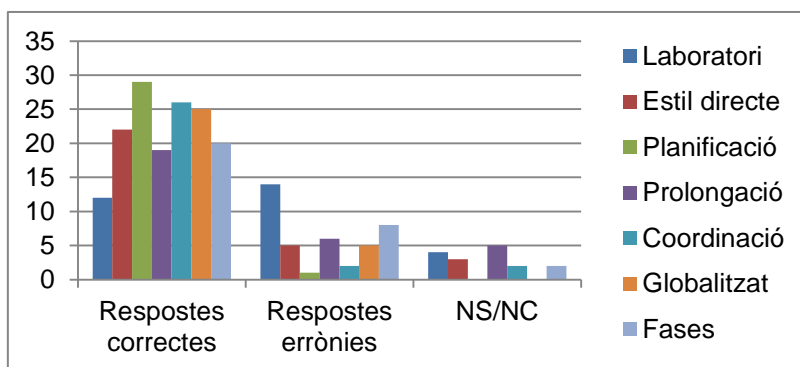

Persones que afirmen conèixer la metodologia per projectes classificades segons estudis realitzats

El següent apartat ens mostra els resultats d'aquelles persones que han afirmat conèixer la metodologia per projectes. En el gràfic, ens mostra el total de persones que han completat correctament o erròniament les afirmacions de l'enquesta, extretes a partir de l'apartat 2.7 errors i falses creences sobre la metodologia per projectes. A més, també es mostra aquelles qüestions que no han sigut contestades com a NS/NC, és a dir, no sap no contesta. S'havien de respondre en vertader o fals i eren les següents:

1. Les experiències de laboratori, en les quals l'alumnat segueix diferents passos, formen part de la metodologia per projectes. *(Aquesta afirmació és falsa)*
2. En el treball per projectes s'utilitza majoritàriament un estil d'ensenyança/aprenentatge d'estil directe. *(Aquesta afirmació és falsa)*
3. La metodologia per projectes no requereix gaire planificació, ja que està lligada als interessos de l'alumnat. *(Aquesta afirmació és falsa)*
4. La seua prolongació és, aproximadament, entre dues o tres setmanes. *(Aquesta afirmació és falsa)*
5. Requereixen un alt grau de coordinació entre tots els docents de totes les matèries. *(Aquesta afirmació és verdadera)*
6. El treball per projectes implica treballar de forma globalitzada en diferents àrees. *(Aquesta afirmació és verdadera)*
7. Enumera les fases del treball per projectes.

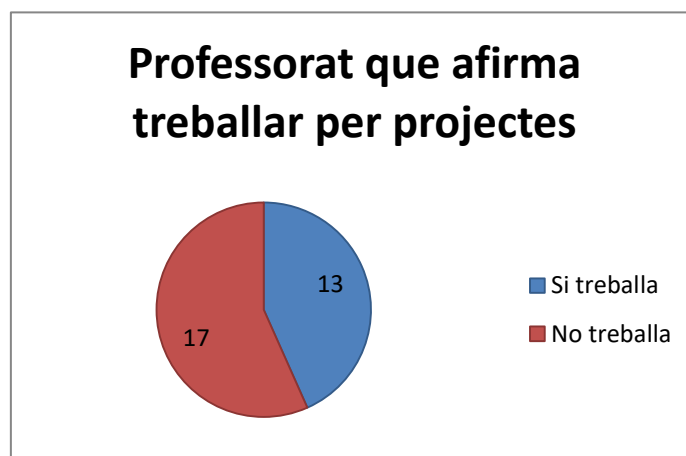
Gràfic 5

Respostes de les afirmacions de l'enquesta, organitzades en: correctes, errònies i no contestades

La pròxima gràfica mostra el nombre de persones que afirma, o no, treballar per projectes en el centre on treballa.

Gràfic 6

Professorat que afirma treballar per projectes dintre de l'aula

Seguint les investigacions realitzades en la fonamentació teòrica, i observant les respostes a les qüestions de l'enquesta sobre en quines àrees utilitza el professorat aquesta metodologia, hem generat un gràfic on es mostra qui ho treballa, o s'aproxima més al model establert de la metodologia per projectes. Cal dir que no hem considerat que utilitzen la metodologia per projectes tots aquells docents que sols l'imparteixen en una àrea.

Gràfic 7

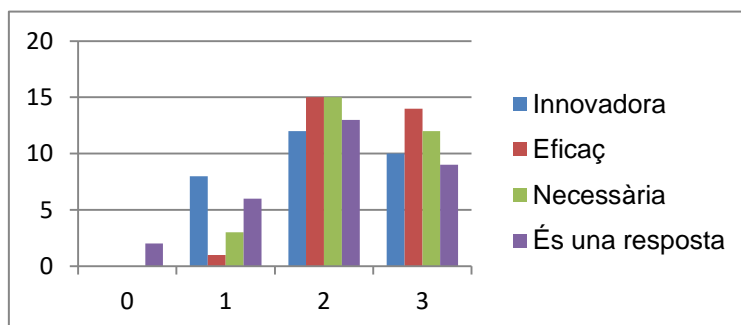
Professorat que realment treballa per projectes dintre de l'aula

Centrant-nos en l'últim apartat de l'enquesta, aquesta atén a les valoracions i opinions que tenen els docents enquestats sobre el treball per projectes. Per a fer-ho el professorat ha respost del 0 al 3, entenent 0 com a molt desacord, 1 desacord, 2 d'acord i 3 molt d'acord, a les preguntes següents:

1. Creus que la metodologia per projectes és innovadora?
2. Creus que la metodologia per projectes és eficaç?
3. Creus que la metodologia per projectes és necessària?
4. Creus que la metodologia per projectes és una de les respostes per millorar l'aprenentatge en el aula?

A més a més, també hem demanat justificar les seues valoracions, però aquestes explicacions apareixeran en el apartat de anàlisi de resultats on s'han interpretat, juntament amb altres qüestions, totes les respostes.

Gràfic 8

Resultats sobre l'opinió de la metodologia per projectes

6. ANÀLISI DELS RESULTATS

En referència al primer punt de l'enquesta, si afirmen conèixer la metodologia per projectes, el resultat obtingut ha sigut afirmatiu en totes. Independentment de la edat, l'experiència laboral, lloc de treball, universitat on s'han realitzat els estudis i els estudis realitzats, tots els i les mestres afirmen conèixer la metodologia per projectes.

Aquests resultats, reflectits en els gràfics: 1, 2, 3 i 4, ens fan preveure que la metodologia per projectes té una gran presència integrada en diverses especialitats educatives. A més, també és coneguda per agents de diverses edats, experiència laboral i de procedències varies.

La nostra conclusió d'acord amb aquests primers quatre gràfics, és que tothom ha escoltat la nomenclatura de treball per projectes en algun moment de la seua carrera professional. Inclús, molts d'aquests, afirmen treballar-la dintre les seues aules. Fet que ens mostra la presència d'aquesta metodologia com a un mètode alternatiu al tradicional que s'ha incrementat els últims anys. Però, tenyint-nos a les respostes respecte al gràfic 5 que mostren la verificació o falsedat de les afirmacions, hi ha una sèrie de dubtes o falses creences que no s'adapten al model de la metodologia per projectes.

Segons aquestes, hem arribat a la conclusió que, a pesar de conèixer aquesta metodologia i alguns dels seus conceptes, hi han una sèrie de factors que cal conèixer abans d'aplicar-la. En primer lloc, segons la primera afirmació del gràfic 5, no hem de confondre les activitats que no utilitzen llibre de text amb un projecte. Qualsevol metodologia pot prescindir dels llibres i oferir activitats manipulables i experimentals. En quant a l'estil d'ensenyança/aprenentatge, cal remarcar que el mètode per projectes no utilitza un estil

directe. Una de les seues característiques més òptimes és aquest factor. L'estil emprat en els projectes és un estil d'experimentació guiat, on l'alumnat és el protagonista del seu propi aprenentatge i el docent un guia. També cal tenir present la idea que els projectes sí requereixen una planificació per a executar-los. És una falsa creença pensar que no és necessari, per tant, respecte a aquest aspecte, opinem que és de vital importància per a la seua elaboració. A més, centrant-nos en les dos últimes afirmacions, alguns dels agents enquestats opinen que no és necessari coordinar-se amb altres docents de diferents àrees per a la elaboració d'un projecte. Seguint als investigadors més experts, un projecte engloba diferents àrees interdisciplinàries amb una temàtica comuna. Per tant, requereix aquesta coordinació entre els diferents docents de distintes àrees. A més, aquelles persones que han obtingut millors resultats han sigut les persones entre 25 i 40 anys especialitzades amb educació infantil. En canvi, els resultats més baixos han sigut les persones entre 55 i 65 anys i aquells docents especialitzats en educació musical i PT.

En quant als gràfics 6 i 7, aquests ens mostren qui afirma treballar per projectes i qui treballa realment per projectes respecte a la base científica recercada. De trenta persones enquestades, tretze afirmen treballar per projectes i desset no. En canvi, seguint els estudis previs a la investigació, hem conclòs que no és així. Molts d'aquests docents no compleixen algunes premisses primordials dels projectes, com per exemple: la seua duració o la seua globalització en diverses àrees. Aquests mestres que no compleixen els conceptes més bàsics han sigut intercanviats en el gràfic 7 del grup que sí treballa per projectes al que no treballa per projectes. I d'aquestes trenta persones enquestades, hem obtinguts que sols quatre treballen realment per projectes i aquests quatre docents, són els que han respost correctament, en la seua totalitat a les afirmacions de l'enquesta. Encara que algunes persones que no treballen aquesta metodologia, per causes com la decisió de la directiva del centre o la compra de llibres de text, també han respost correctament.

Com a valoració final d'aquest primer punt, que saben els docents sobre el treball per projectes, hem conclòs que la mostra, coneix aquesta metodologia, però no profundament. Coneixen alguns aspectes més destacats com la absència de llibres de text i les seues fases. Així, valorem que s'ha de profunditzar i especialitzar més en aquest àmbit per a poder aplicar-lo correctament dintre de l'aula.

Respecte a la seua valoració, i amb referència dels resultats adquirits, hem conclòs que, en general, els treballs per projectes són un mètode d'ensenyança/aprenentatge considerat innovador per a l'educació primària. En quant a l'educació infantil, segons els i les mestres enquestats, la presència d'aquest mètode dintre de les aules està present de fa més anys.

En quant a la seua eficàcia, tots els docents, menys un, consideren la metodologia per projectes un mètode eficaç que sí millora el procés d'ensenyança/aprenentatge. A més a més, centrant-nos amb aquells docents que sí coneixen i treballen per projectes, hem pogut verificar que els resultats obtinguts per l'alumnat són majors que en altres metodologies.

Respecte a la necessitat d'utilitzar els treballs per projectes dintre de l'aula, hem pogut observar que sí és necessari, d'acord amb els resultats. Així, atenent algunes de les justificacions, creguem que aquesta demanda és degut a la necessitat de canvi en el mètode tradicional d'aprenentatge, i els treballs per projectes són una opció a seguir per a aconseguir aquest objectiu de millora i progrés en l'educació. A més a més, els docents no plantegen una gran quantitat d'alternatives diferents a aquests. Algunes d'aquestes han sigut: Les tertúlies literàries, treball cooperatiu, treball per ambients...

En referència al nivell educatiu apropiat per a treballar per mitjà dels projectes, segons els resultats, els nivells més òptims serien educació infantil i educació primària. Encara que, per a alguns docents també es podria aplicar en educació secundària, sempre i quan s'adapti al nivell indicat.

Seguint aquestes alternatives, inclosa la metodologia per projectes, hem arribat a la conclusió que els docents busquen un aprenentatge globalitzat on l'alumnat és el propi protagonista del seu propi aprenentatge.

7. CONCLUSIÓ

Com a conclusió i reflexió final i complint el nostre objectiu d'aquest TFG, hem arribat a la idea de que els treballs per projectes són una metodologia emprada per una gran quantitat de docents. Amb una valoració molt positiva en quant a una alternativa de treball dintre de l'aula. A més, els projectes són presents en els nostres centres més temps del que imaginàvem, però en educació infantil. Encara que hem pogut observar que està incrementant-se en nivells posterior, i malgrat la seua presència, hi ha moltes carències en la seua aplicació dintre de l'aula d'educació primària que no són pròpies d'aquesta metodologia. Així doncs, creguem que aquesta alternativa és una bona alternativa als mètodes més tradicionals del procés d'ensenyament/aprenentatge. Però per a resultar més eficaç, cal especialitzar-se més i així poder avançar cap a la millora educativa.

8. BIBLIOGRAFIA

- García-Vera, Nylza Offir a pedagogía de proyectos en la escuela: una revisión de sus fundamentos filosóficos y psicológicos Magis. Revista Internacional de Investigación en Educación, vol. 4, núm. 9, enero-junio, 2012, pp. 685- 707

- Hernández, F. (1980). La organización del currículum y los Proyectos de Trabajo. ICE-Grao. Barcelona.

- Hernández, F. i Ventura, M. (1998). La organización del currículum por proyectos de trabajo. El conocimiento es un calidoscopio. Barcelona: Ice-Graó.

- Hernández, F. (2000). «Los proyectos de trabajo: la necesidad de nuevas competencias para nuevas formas de racionalidad». Educar núm. 26, pp. 39-41.

- LaCueva, A. (1998). La enseñanza por proyectos: ¿mito o reto?. Organización de Estados Iberoamericanos. 16, pp. 187.

- López Carmona, C. (2004). Proyectos de Trabajo. Una experiencia en la universidad. Revista Iberoamericana de Educación. 1681-5653, pp.17

- Tippelt, R. & Lindemann, H. (2001). El método de proyectos. El Salvador, München
Berlín.

9. ANNEXES

9.1 Annex 1

1. Dades de la persona enquestada.		
Edat: Anys d'experiència laboral:	Procedència:	
Universitat on s'han realitzat els estudis:	Centre on treballa:	
Quins estudis universitaris has realitzat?	Localitat:	
	Província:	
2. Coneixements sobre la metodologia per projectes <i>(Aquest apartat es valorarà de forma objectiva a partir de les respostes. Aquestes seran de sí/no o de resposta curta).</i>		
Preguntes	Sí	No
-Coneixes la metodologia per projectes? <i>(En cas de conèixer-la respon les preguntes següents)</i>		
Les oracions següents són un conjunt d'afirmacions, falses o verdaderes, en les quals tracte d'obtenir, amb un poc més de profunditat, el grau de coneixements sobre el treball per projectes.		
-Les experiències de laboratori, en les quals l'alumnat segueix diferents passos formen part de la metodologia per projectes.		
-En el treball per projectes s'utilitza majoritàriament un estil d'ensenyança/aprenentatge d'estil directe.		
-La metodologia per projectes no requereix gaire planificació, ja que està lligada als interessos de l'alumnat.		
-La seua prolongació és, aproximadament, entre dues o tres setmanes.		
-Requereix un alt grau de coordinació entre tots els docents de totes les matèries.		
-El treball per projectes implica treballar de forma globalitzada en diferents àrees?		
-Enumera les fases del treball per projectes:		
-Aplica aquesta metodologia en el centre on treballa? <i>(Si la resposta és No, pots explicar la raó en la casella següent).</i>		
-En quines àrees utilitza aquesta metodologia?		

-Els resultats obtinguts per aquells alumns que treballen per projectes són superiors a aquells grups que no ho fan?						
3. Opinió personal sobre la metodologia per projectes (les preguntes d'aquest apartat s'han de valorar del 0 al 3, on el número 0 és molt desacord, 1 desacord, 2 d'acord i 3 molt d'acord).						
Preguntes	0	1	2	3		
-Creus que la metodologia per projectes és innovadora?						
<i>Pots explicar la resposta en aquesta casella.</i>						
-Creus que la metodologia per projectes és eficaç?						
<i>Pots explicar la resposta en aquesta casella.</i>						
-Creus que la metodologia per projectes és necessària?						
<i>Pots explicar la resposta en aquesta casella.</i>						
-Creus que la metodologia per projectes és una de les respostes per a millorar l'aprenentatge dintre de l'aula?						
<i>Pots explicar la resposta en aquesta casella.</i>						
<i>Aquestes preguntes s'hauran de respondre de forma escrita.</i>						
-Quin nivell acadèmic creus que és el més apropiat per a treballar aquesta metodologia?						
-Perquè creus que és el més apropiat?						
-Coneixes alguna metodologia que consideres igual o més apropiada, que el treball per projectes, per a utilitzar-la en el aula?						
<i>En cas de ser afirmativa la resposta, esmena-la i explica-la breument en aquesta casella.</i>						